

Overskrift: Urban Farming – Urbant Landbrug

Kontaktpersoner: Trine Balskilde Stoltenborg og Jesper Madsen-Østerby, VFL

Resumé

Urban Farming handler om fødevarerproduktion i byen, oftest præget af lokal afsætning forstået som afsætning indenfor byens rammer og på byens præmisser. Produktionen er kendetegnet ved at være stærkt differentieret efter behov og efterspørgsel og mulighederne for forskellige typer af produktion. Urban Farming fokuserer primært på planteproduktion. Animalsk produktion kan indtænkes indenfor Urban Farming, men stiller større krav til konceptet. Danske tanker vedrørende animalsk produktion indenfor Urban Farming har beskæftiget sig med at udvikle ideer og skitsere modeller for det, som kaldes Pig City. Pig City er svineproduktionen i højhusbyggeri også kaldet Vertical Farming. Ideen for Pig City, fremtidens svineproduktion, er bæredygtighed, hvor alle facetter vedrørende håndtering af energi, vand, foder, næringsstoffer, slagning og restprodukter er tænkt ind i en samlet ramme.

Ud over fødevarerproduktion rummer Urban Farming muligheder og potentialer indenfor en lang række områder, som:

- Lokal klimatilpasning
- Bæredygtighed
- Beskæftigelse
- Integration
- Sundhed & livskvalitet
- Byudvikling – bydele og ændring af grønne områders status fra passiv til aktiv
- Fødevarerforståelse og -sikkerhed
- Læringsmiljø for sammenhængen mellem land og by
- Udvikling af byernes grønne områder
- Udvikling og styrkelse af lokale fællesskaber og civilsamfundskompetencer
- Empowerment – ændring i egne opfattelser af evner og værdier

Udfordring og muligheder

Stigende fødevarerpriser og stigende bevidsthed om omkostningerne, økonomisk og miljømæssigt, ved produktion og transport af fødevarer til forsat voksende storbyer har sat emnet på dagsorden. Herudover er der stigende problemer og udfordringer med lokalt tilpassede effektive løsninger på klimaproblemer, biodiversitet, bortledning af vand og affalds- og næringsstoffer, problemer med varme og vandfordampning i tæt bebyggede områder ved mere ekstreme klimasvingninger (grønne arealers funktion som kølemetode og fugtgiver i bebyggede områder). Dette har skabt fokus på Urban Farming som middel til at tackle en række af disse problemer inden for den samme ramme. Herudover kan Urban Farming virke som en motor i forhold til at udvikle og styrke civilsamfund og styrke medborgerskab blandt forskellige grupper i byerne og blandt forskellige bydele.

Muligheder/styrker:

De mange muligheder, herunder tilpasningsmuligheder, er styrken i Urban Farming – Urbant landbrug. Det giver god mulighed for at forankre konceptet efter lokale ønsker og muligheder. Urban Farming som koncept til at opnå varige bymæssige forandringer er velkendt i udlandet. Dette fremhæves også af Tænk tank om Bæredygtigt Forbrug og af Forstædernes Tænk tank i publikationen Bæredygtige forstæder (http://www2.nst.dk/Download/Planlaegning/Forstaedernes_Taenketank_Rapport_WEB_140912.pdf)

<p>Udfordringer: Forankring af Urban Farming hos målgruppe(n)(rne), så implementeringen af konceptet er levedygtig efter projektafslutning. Her kan lokalområdets kapaciteter og beboernes kultur og kompetencer spille ind.</p>
<p>Målsætning</p> <p>Urban Farming - Urbant Landbrug tilbyder omkostningseffektive tiltag i forhold til:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lokale udfordringer på baggrund af klimaændringer – håndtering af nedbør/vand, biodiversitet og metode til at nedkøle byrum og holde på fugtigheden.- Lokal fødevarerproduktion – lokal fødevarer sikkerhed- Nye rekreative muligheder- Øget beskæftigelsesmuligheder og opkvalificering til arbejdsmarkedet.- Styrker muligheden for øget beskæftigelsesgrad blandt borgere og beboere i områderne- Opdyrker en platform for arbejdskraft til landbrugs- og fødevarerhvervet- Styrker den lokale sundhed og trivsel- Udvikler og styrker civilsamfundet <p><u>For rådgivnings- og konsulentdelens vedkommende kan følgende anføres:</u> Videncentret for Landbrug har fageksperter inden for fødevarerproduktion, natur, miljø, jura, by- og landsarkitektur samt forretnings- og projektledelse. Udvikling og implementering af Urban Farming giver mulighed for at udvikle nye rådgivningsydelser men også for at anvende eksisterende dansk landbrugsfaglig viden, blot på en ny måde. Nye kompetencer indenfor dansk landbrugsfaglig, plan og proces, arkitektur- og ingeniørbrancher vil blive opdyrket og kan sælges til udlandet. Mangfoldigheden i urbant landbrug åbner døre for sammenhænge, herunder projektsammenhænge nationalt og internationalt, dansk landbrug og danske landbrugsfaglige konsulenter kan indgå i.</p>
<p>Innovationsbehov</p> <p>Udvikling af Urban Farming kræver et rådgivningskoncept, som fordrer tilskud fra offentlige og private midler. Hertil skal der udføres forsøg med den konkrete implementering af konceptet i forhold til udpegning af arealer, afklaring af juridiske ejendomsforhold, arealer og bygningers kapaciteter i forhold til produktion, eventuel etablering af muligheder for viderebearbejdelse af de producerede afgrøder og etablering af salgskanaler. Identifikation og afklaring af målgrupper, herunder eventuelle aftagere af de producerede produkter, de deltagende målgruppers ønsker og muligheder samt bestemmelse af kompetenceniveauer hos de deltagende borgere skal ske inden projektivrærksættelse. Top-down skal forenes med bottom-up, og en lang række discipliner skal koordineres og samordnes i den konkrete kontekst, men så tilbyder Urban Farming – Urbant Landbrug også mulighed for at flytte jord, by og mennesker.</p>
<p>De danske forudsætninger</p> <p>Den landbrugsfaglige viden, herunder viden om implementering, er til rådighed. Rådgivningskompetencer indenfor arkitektur og sociale indsatser eksisterer ligeledes.</p> <p>I Danmark er der kun udført småskalaprojekter indenfor Urban Farming. Disse har været drevet af private netværk og grupper, særligt i København.</p> <p>I forhold til afprøvning i en større projektramme arbejdes der pt. med afprøvning og implementering af Urban Farming – Urbant landbrug konceptet i projekt <i>Urban Farming Gellerup</i> i Gellerup-Toveshøj området i Aarhus. Det sker i forbindelse med en milliardatsning på ændring af den socialt udsatte bydel. Urban Farming Gellerup opererer med seks mål. Disse er:</p>

1. Gøre Aarhus V til et Grønt Spiseligt Vækstområde
2. Fremme alternativ produktudvikling af fødevarer, som samtidig åbner dørene for særlige afsætningsmuligheder
3. Bidrage til husholdningen og dermed hæve levestandarden for de mange, som lever under fattigdomsgrænsen i Gellerupparken og Toveshøj
4. Styrke sundhed og trivsel
5. Dyrke en platform for arbejdskraft til det traditionelle landbrug og øvrige dele af fødevarerektoren
6. Styrke såvel dansk landbrugs som Gellerupområdets image gennem et utraditionelt og banebrydende samarbejde

Effekter og potentialer

Brug og iværksættelse af Urban Farming giver mulighed for:

- Styrkede lokalområder
- Øget integrering af bydele gennem opbygning af nye relationsmuligheder borgerne imellem
- Beskæftigelsesgrader
- Udvikling af lokale markeder og SMV'ere
- Forbedringer for lokalt og globalt klima
- Mindsket pesticidforbrug ved fødevarerproduktion
- Udvikling af nye rådgivningskompetencer, som kan afsættes nationalt og internationalt, f.eks. til storbyer rundt om i verden, eksempelvis de hastigt voksende megabyer i en række udviklingslande.
- Øget velfærd på individ og samfundsniveau gennem en ressourcestyrkelse af borgerne
- Øget værdisætning af offentlige og private arealer